

ΞΕΝΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

ΤΟΥ ΧΟΥΑΝ ΝΤΕ ΚΟΥΕΝΖΑ

Ο ΕΡΩΣ ΤΗΣ ΤΣΙΚΙΤΑ

(Ισπανικό διήγημα)

Ο Ραφαέλο Μαζέτι, ένας από τους πιο καλούς μά και τους πιο νέους ζωγράφους της Ρώμης, μιὰ ἀπό τις ὡμορφες μέρες τοῦ Ἰουνίου τράθηξε σ' ἕνα γραφικὸ χωριὸ τῆς Σιέρρα Μορένα νὰ ξεκουρασθῆ. Ἦταν εὐθυμὸς κι' ἐνοιωθε τὸν ἀέρα τῆς ἐξοχῆς νὰ τὸν ξανανοιῶνῃ. Τὰ καταπράσινα δέντρα, τὰ ὡμορφα λουλούδια, τὰ κατάλευκα σπιτάκια ποὺ σκαρφάλωναν στὴν πλαγιά τοῦ βουνοῦ γοήτευαν τὸ βλέμμα του. Ὁ Ραφαέλο Μαζέτι γιὰ πρώτη φορὰ στὴ ζωὴ του κατάλαβε τότε πόσο ὡμορφὸ εἶνε τὸ ἔργο τοῦ Δημιουργοῦ καὶ πόσο ὄλα τὰ πράγματα εἶχαν γίνει μ' ἀπόλυτη τελειότητα. Ξαφνικὰ μπρὸς σ' ἕναν παλιὸ μῦλο στάθηκε σὰν μαγεμένος. Μιὰ μελωδικὴ γυναικεῖα φωνή, σὰν ἀπαλὸ χᾶδι σκορπιζόταν στὴν ἀτμόσφαιρα. Τραγουδοῦσε μιὰ «χαθάνερα», ἕνα ἀπὸ αὐτὰ τὰ παθητικὰ τραγούδια τῆς Ἰσπανίας ποὺ κάνουν τὴ φωνὴ πότε νὰ ξεσπάῃ σ' ἕναν λυγμὸ καὶ πότε νὰ φλογίζεται ἀπὸ τὴ νοσταλγία μιᾶς περιπαθοῦς ἀγάπης. Ὁ νεαρὸς ζωγράφος συγκινημένος προχώρησε πρὸς τὸ μέρος ποὺ ἀκουγόταν ἡ φωνὴ καὶ δὲν ἄργησε νὰ διακρίνῃ μίσα στὸν ὁλόδροσο κῆπο μιὰ ὑπέροχη σιλουέττα. Ἦταν μιὰ νέα ὑπερκόσμιος ὡμορφιάς. Ὁ Μαζέτι τὴν παρατηροῦσε μ' ἔκθαμβὰ μάτια, ἐνῶ ἐκείνη ἐξακολουθοῦσε ἀνύποπτη νὰ περιποιῆται τὰ λουλούδια καὶ νὰ τραγουδά. Μὰ μιὰ ἀνδρική φωνὴ διέκοψε τοὺς ρεμβασμοὺς του.

— Μπουένος ντίους, σενόρ!...

Ἦταν ὁ ἰδιοκτῆτης τοῦ μύλου, ὁ Μιγκουέλ Γκομέζ ποὺ ἐρχόταν πρὸς αὐτὸν μ' ἕνα πλατὺ χαμόγελο στὸ πρόσωπό του.

— Θαυμάζετε τὸν μῦλο μου, σενόρ, συνέχισε. Ἄ, εἶνε ὁ πιὸ καλὸς κι' ὁ πιὸ παλιὸς μῦλος τῆς Βαλεμπρόζα. Ἐδῶ κανεὶς μπορεῖ νὰ ζῆ ἐλεύθερος καὶ νὰ χαίρεται τὴν ὡμορφιά τῶν λουλουδιῶν καὶ τοῦ ἡλίου. Φαίνεσθε ξένος, σενόρ. Σᾶς παρακαλῶ λοιπὸν νὰ δεχθῆτε τὴν φιλοξενία μου. Οἱ Γκομέζ, πρέπει νὰ ξέρετε, θεωροῦσαν καὶ θεωροῦν πάντα τιμὴ τους νὰ περιποιοῦνται τοὺς περαστικούς ξένους ἀπὸ τὸ κτῆμα τους. Ἐλάτε νὰ σᾶς συστήσω στὴν κόρη μου καὶ στ' ἄλλα δυὸ παιδιὰ μου.

Κι' ὁ Μιγκουέλ Γκομέζ χωρὶς νὰ περιμένη ἀπάντησι παρέσυρε τὸν Μαζέτι πρὸς τὸν μῦλο καὶ φώναξε μ' ἐνθουσιασμὸ τὴν ὡμορφὴ νέα γιὰ νὰ τοῦ τὴν γνωρίσῃ.

— Ἡ σενορίτα Τσικίτα, τὸ πιὸ ὡμορφο καὶ τὸ πιὸ δροσερὸ λουλούδι τῆς Βαλεμπρόζα, τοῦ δήλωσε. Ἐχει φωνὴ ἀηδονιοῦ κι' ὁ ἐξοχώτατος βαρῶνος Χερμαντέζ τὴν ἔχει μάθει νὰ συνοδεύῃ τὸ μελωδικὸ τραγούδι τῆς μὲ τὴν ἄρπα.

Ἡ Τσικίτα ἔρριξε ἕνα ἐρευνητικὸ βλέμμα στὸ νεαρὸν ζωγράφο, χαμογέλασε καὶ τοῦ ἔδωσε τὸ τρυφερὸ καὶ φιλιπτισένιο χέρι τῆς.

— Καλῶς ἤλθατε, σενόρ! τοῦ εἶπε. Ὁ φίλος τοῦ πατέρα μου εἶνε καὶ δικὸς μου φίλος.

Καὶ μὲ παιδικὴ ἀφέλεια τὸν πῆρε μαζύ τῆς νὰ τοῦ δείξῃ τὰ λουλούδια τοῦ κήπου τῆς, τὶς ὡμορφες στέρνες καὶ τὰ κάτασπρα καὶ πεντάμορφα περιστέρια.

Ὁ νεαρὸς ζωγράφος ὅσο περνοῦσαν ἢ στιγμὲς τόσο γοητευόταν περισσότερο ἀπὸ τὴν Τσικίτα. Νόμιζε ὅτι εἶχε ξαφνικὰ βρεθῆ στὸν Παράδεισο κι' εὐχόταν νὰ μὴν τελειώσῃ ποτὲ αὐτὴ ἡ εὐτυχία του. Καὶ πέρασε μαζύ τῆς ὅλη τὴν ἡμέρα εὐχαριστῶντας αὐτὸν τὸν εὐγενέστατο Μιγκουέλ Γκομέζ ποὺ εἶχε τὴ λαμπρὴ ἰδέα νὰ τὸν φιλοξενήσῃ.

Τὸ βράδυ, κάτω ἀπὸ ἕνα μαγευτικὸ σεληνόφως, ἡ Τσικίτα κι' ὁ Μαζέτι τραγούδησαν ἕνα πλήθος παθητικὲς μελωδίες, ἐνῶ ὁ Γκομέζ μ' ἕνα παράδοξο χαμόγελο κάπνιζε ἡσυχὰ τὴν μακρὰ πίπα του. Ὅταν δὲ ὁ ζωγράφος πῆγε νὰ ξαπλωθῆ στὸ δωμάτιό του, ὁ ὕπνος δὲν ἤρθε νὰ τοῦ κλείσῃ τὰ μάτια καὶ πέρασε τὶς μακρὲς ὥρες τὴν νύχτας

κυττάζοντας ἀπὸ τ' ἀνοιχτὸ παράθυρό του τὸ διαμαντένιο στερέωμα, ἐνῶ τὴν σκέψι του ἀπασχολοῦσε διαρκῶς ἡ θελκτικὴ ὄπτασις τῆς Τσικίτα.

Ὁ Ραφαέλο Μαζέτι ἔμεινε στὴ Βαλεμπρόζα σωστὸν ἕνα μῆνα. Σ' αὐτὸ τὸ διάστημα ὁ ἔρως του πρὸς τὴν ὡμορφὴ Ἰσπανίδα τοῦ φλόγιζε τὴν καρδιά. Μὰ κ' ἡ Τσικίτα δὲν ἔμεινε ἀδιάφορη. Ἄφηνε τὸν ζωγράφο νὰ τὴν παρασύρῃ σὲ μακρυνοὺς περιπάτους καὶ τὸν ἀκούγε μὲ μιὰ ἀπερίγραπτη ἔκφρασι τρυφερότητος νὰ τῆς μιλάῃ γιὰ τὸ αἶσθημά του.

Κι' ἕνα βράδυ τὰ χεῖλη τῶν ἐνώθησαν αὐθόρμητα. Ἡ Τσικίτα ἔτρεμε πολὺ ὥρα στὴν ἀγκαλιά του κι' ἔκλαιγε ἀπὸ τὴν εὐτυχία τῆς. Ὅσο γιὰ τὸν Μαζέτι, ἐκεῖνος ἐνοιωθε ὅτι εἶχε δοκιμάσει τὴν πιὸ μεγάλη εὐτυχία ποὺ ὑπάρχει σ' αὐτὸ τὸν κόσμο: τὸν παθητικὸ ἔρωτα μιᾶς φλογερῆς Ἰσπανίδας.

Κι' ἔτσι μὲ φιλιὰ καὶ χᾶδια περνοῦσε ὁ καιρὸς. Μιὰ μέρα ὅμως ἕνα τηλεγράφημα ἀπὸ τὴ Ρώμη τάραξε τὴν εὐτυχία τους. Οἱ γονεῖς τοῦ Μαζέτι τὸν καλοῦσαν κοντά τους γιὰτι ἦσαν ἀρρωστοί. Ἀναγκάσθηκε λοιπὸν νὰ ἐγκαταλείψῃ τὴν εὐτυχία του καὶ τὴν ὡμορφὴ ἐκείνη γωνιά τῆς γῆς καὶ νὰ γυρίσῃ στὴν πολυθόρυβη Ρώμη. Μὰ δὲν ἀνησύχησε. Ἡ Τσικίτα, ὅταν τὸν ἀποχαιρετοῦσε, τοῦ εἶχε δηλώσει:

— Θὰ σὲ περιμένω γιὰ νὰ σοῦ τραγουδήσω τὴν ὡμορφὴ «Χαθάνερα» ποὺ σὲ γοήτευσε. Ὁ χωρισμὸς σου δὲν θὰ κἀνῃ τὴν καρδιά μου νὰ πάψῃ νὰ σ' ἀγαπᾷ. Θὰ σὲ περιμένω ἔστω καὶ νεκρὴ νὰ ἔρθῃς νὰ μὲ φιλήσῃς.

Κι' ὁ Μαζέτι πῆρε τὸ τραῖνο κι' ἔφυγε γιὰ τὴ Ρώμη, ἔχοντας ὡς τελευταία ἀνάμνησι τὸ κρινένιο χέρι τῆς Τσικίτα ποὺ κουνοῦσε ἕνα μαντῆλι στὴν πλατφόρμ τοῦ σταθμοῦ.

Ὁ ζωγράφος ὅταν πῆγε στὴ Ρώμη ἔμπλεξε σ' ἕνα σωρὸ δουλειῆς καὶ στενοχώριες. Τρεῖς φορές εἶχε ἀναγγεῖλει τὸν ἐρχομὸ του στὴν Τσικίτα καὶ τρεῖς φορές εἶχε ἀναγκασθῆ ν' ἀναβάλῃ τὸ ταξίδι του. Κι' ἔτσι πέρασαν πέντε χρόνια. Ξαφνικὰ ἔπαψε νὰ παίρνῃ εἰδήσεις τῆς νέας. Ἀνήσυχος καὶ μὴ μπορῶντας πειὰ νὰ ὑποφέρῃ τὸν χωρισμὸ τῆς, ἔφτασε μιὰ μέρα στὴ Βαλεμπρόζα κι' ἔτρεξε στὸν μῦλο Γκομέζ. Μὰ ἡ καρδιά του πάγωσε ἀπὸ τὴ θλίψι. Ὁ κῆπος δὲν εἶχε πειὰ ὡμορφα λουλούδια καὶ τὰ χορτάρια εἶχαν πνίξει τὰ ξεραμένα δέντρα του. Στὴν πόρτα τοῦ μύλου καθόταν πάλι ὁ Γκομέζ καὶ κάπνιζε, μὰ δὲν εἶχε πειὰ τὸ πλατὺ κι' ἀγαθὸ χαμόγελό του. Τὸ

πρόσωπό του ἦταν σκυθρωπὸ καὶ στὰ χεῖλη του εἶχαν τὴν ἔκφρασι μιᾶς βαθειᾶς πίκρας. Ὅταν γνῶρισε τὸν Μαζέτι δὲν σηκώθηκε νὰ τὸν ὑποδεχθῆ. Τὸν κύτταξε μάλιστα μ' ἕνα βλέμμα παράφρονος καὶ τοῦ δήλωσε:

— Ἡ Τσικίτα δὲν ὑπάρχει πειὰ. Ἡ Τσικίτα βαρέθηκε νὰ σὲ περιμένῃ.

— Καὶ ποῦ εἶνε τώρα, σενόρ Γκομέζ; τὸν ρώτησε ὁ Μαζέτι.

Ὁ Γκομέζ τοῦ ἔδειξε τὸν οὐρανὸ καὶ κλείσθηκε πάλι στὴ σιωπῇ του.

Κι' ὁ ζωγράφος τρελλὸς ἀπὸ τὴ θλίψι του ἔφυγε ἀπὸ τὴν Βαλεμπρόζα καὶ τράθηξε ὁλοῖσια μπροστά. Δὲν τὸν ἐνδιέφερε πειὰ ποῦ πῆγαινε. Δὲν τὸν ἐνδιέφερε τίποτα στὸν κόσμο. Ἦθελε νὰ χαθῆ ἀπὸ τὸ πρόσωπο τῆς γῆς, νὰ πεθάνῃ. Κ' οἱ φίλοι του, γιὰ νὰ τὸν γλυτώσουν ἀπὸ τὸ θάνατο, τὸν πῆραν σ' ἕνα μακρυνὸ ταξίδι τους στὸν Νέο Κόσμο.

Ὁ Μαζέτι ταξίδεψε ἔτσι σωστὰ δέκα χρόνια. Μὰ σ' αὐτὸ τὸ διάστημα ποτὲ δὲν ἔπαψε νὰ σκέφτεται τὴν Τσικίτα. Κάθε φορὰ ποῦ ἔπιανε νὰ ζωγραφίσῃ, ἡ μορφή τῆς Τσικίτας παρουσιαζόταν μπροστά του καὶ τὸν ἔκανε νὰ χύνη

δάκρυα πικρά.

Μετανοούσε πού την είχε εγκαταλείψει, μετανοούσε πού δεν την είχε παντρευθεί και θεωρούσε τον έαυτό του υπεύθυνο για τὸ χαμό της. "Ω, ἂν μπορούσε νὰ τὴν ξαναἰδῆ! Ἦταν πρόθυμος νὰ θυσιάσῃ κι' αὐτὴν ἀκόμη τῆ ζωῆ του.

Κι' ὁ Μαζέττι περνοῦσε τὶς μέρες του μὲ τὴν καρδιά βαρειά ἀπὸ μιὰ βαθειὰ μελαγχολία.

Μιὰ μέρα ὅμως πού βρισκόταν στὸ Πουέμπλος, ἕνα μικρὸ χωριὸ τῆς Ἰσπανίας, μετὰ ἀπ' τὸ ταξίδι του, κίνησαν τὴν προσοχή του οἱ μελαγχολικοὶ ἦχοι τῆς καμπάνας ἑνὸς μοναστηριοῦ. Μιὰ μοναχὴ εἶχε πεθάνει ἐκεῖ πέρα. Κι' ὁ ζωγράφος, ζητῶντας νὰ παρηγορηθῆ μὲ τὴν θλίψι τῶν ἄλλων, τράβηξε πρὸς τὰ ἐκεῖ γιὰ νὰ προσευχηθῆ κι' ἐκεῖνος γιὰ τὴν ἀνάπαυσι τῆς μοναχῆς. Ἡ ἡγουμένη δὲν του ἀρνῆθηκε. Τὸν ἄφησε νὰ μῆ στὴν ἐκκλησία πού ἦταν γεμάτη ἀπὸ τὶς ἀδελφές πού προσευχόντουσαν καὶ ψάλανε μελαγχολικοὺς ὕμνους. Μὰ μόλις ὁ νέος ἀντίκρουσε τὸ φέρετρο τῆς νεκρῆς ἔβγαλε μιὰ ἀγρια σπαραχτικὴ κραυγὴ πόνου καὶ σωριάστηκε καταγῆς λιπόθυμος. Στὸ πρόσωπο τῆς πεθαμένης εἶχε ἀναγνωρίσει τὴν Τσικίτα! Ναι, ἦταν πράγματι ἡ ἀγαπημένη του πού ἀφοῦ ἀπελπίστηκε νὰ περιμένῃ τὸν γυρισμὸ του, εἶχε κλειστῆ στὸ μοιαστήρι κι' εἶχε πεθάνει ἀπὸ τὴ θλίψι τῆς. Ὅσο ἦταν βέβαιη ὅτι ὁ Μαζέττι θάρχόταν νὰ τὴν φιλήσῃ ἔστω καὶ νεκρή, γι' αὐτὸ εἶχε παρακαλέσει τὴν ἡγουμένη νὰ ἐπιτρέψῃ τὴν εἴσοδο στὸ μοιαστήρι στὸν ξένο πού θὰ ζητοῦσε νὰ προσευχηθῆ γιὰ τὴν ψυχὴ τῆς!...

... Στὸ μουσεῖο τῆς Μαδρίτης, σήμερα, ἀνάμεσα στ' ἄλλα ἀριστουργήματα βρίσκεται καὶ τὸ ἔργο ἑνὸς τρελλοῦ ζωγράφου. Εἶνε μιὰ αἰθέρια λευκὴ ὄπτασις πού πλανᾶται σ' ἕνα δλάνθιστο τοπίο τῆς Βαλεμπρόζα. Οἱ ἐπισκέπτες στέκονται καὶ τὴν θαυμάζουν. Μὰ οἱ φύλακες τοῦ μουσείου δὲν μποροῦν νὰ τοὺς δώσουν περισσότερες πληροφορίες ἀπὸ τ' ὅτι ὁ ζωγράφος πού τὴν ἔχει ζωγραφίσει πέθανε τρελλὸς σ' ἕνα ἄσυλο ψυχοπαθῶν. Καὶ κανεὶς δὲν φαντάζεται ὅτι αὐτὸ τ' ἀριστοῦργημα εἶνε ἡ Τσικίτα Γκνιμέζ, ἡ γοητευτικὴ Ἰσπανίδα πού πέθανε ἀπὸ τὴν θλίψι τῆς πίσω ἀπὸ τοὺς ψυχροὺς τοίχους ἑνὸς μοναστηριοῦ καλογραιῶν.

ΧΟΥΑΝ ΝΤΕ ΚΟΥΕΝΖΑ

ΑΝΕΚΔΟΤΑ

ΤΟ ΑΥΤΟΓΡΑΦΟ

Ὁ μεγάλος Ἄγγλος δραματικὸς συγγραφεὺς Μπέρναρ Σόου λαμβάνει καθημερινῶς σωρείαν ἐπιστολῶν ἐκ μέρους τῶν θαυμαστῶν του, πού τοῦ ζητᾶνε ἄλλος τὴ φωτογραφία του, ἄλλος ἕνα αὐτόγραφο κι' ἄλλος κάποιον ἐνθύμιο. Μὰ ὁ Μπέρναρ Σόου αἰσθάνεται ἐξαιρετικὴ ἀντιπάθεια γι' αὐτοῦ τοῦ εἴδους τὶς φιλοφροσύνες πρὸς τοὺς ἀναγνώστας του. Καὶ ὁ γραμματεὺς του ἀπαντᾶ στὸ πλῆθος τῶν θαυμαστῶν του, λέγοντας πὼς ὁ μαίτρ δὲν συνηθίζει νὰ στέλνῃ οὔτε αὐτόγραφα, οὔτε φωτογραφίες.

Μιὰ μέρα ὁ Σόου ἔλαβε ἕνα γράμμα ἀπὸ μιὰ Γαλλίδα ἠθοποιό, ἡ ὅποια τὸν θερμόπαρακαλοῦσε νὰ τῆς ἀπαντήσῃ μὲ δυὸ — μὲ δυὸ μονάχα — λόγια.

Ἀποφασίσε λοιπὸν κι' αὐτὸς ὕστερ' ἀπὸ πολὺωρη σκέψιν νὰ ἀπαντήσῃ στέλλοντας τῆς θαυμαστρίας του τὴν ἐξῆς ἰδιόχειρον ἀπάντησι:

«Λυποῦμαι πολὺ, ἀγαπητῆ μου κυρία, ἀλλὰ μοῦ εἶνε ἀδύνατο νὰ σᾶς στείλω ἕνα αὐτόγραφο μου».

Καὶ ἀπὸ κάτω ὑπέγραψε μὲ τὸ χέρι του: Μ π έ ρ ν α ρ Σ ό ο ο ο...

ΜΙΑ ΠΡΩΤΟΤΥΠΗ ΕΡΕΥΝΑ ΤΟΥ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΥ ΜΑΣ ΠΟΙΟΣ ΕΙΝΕ Ο ΙΔΑΝΙΚΟΣ ΣΥΖΥΓΟΣ ;...

(Τί ἀπαντοῦν ἡ δεσποινίδες)

Ἡ δις ΛΙΛΗ Μ. (Τρίπολις), ἀπαντᾶ: «Ἀγαπητό μου «Μπουκέτο», ἰδανικὸς σύζυγος δὲν εἶνε δυνατὸν νὰ ὑπάρχῃ στὴν σημερινὴ κοινωνία. Κατὰ τὴ γνώμη μου καὶ σχετικῶς πάντοτε, ἰδανικὸς εἶνε ὁ σύζυγος πού ἔχει ὡς ἀρχὴν καὶ θάσιν τὴν ἐργασίαν του, τὴν ὁποίαν κατέχει ἀπὸ ἀληθινὴν ἀτομικὴ ἀξία, πρὸς ἀντιμετώπισιν τοῦ σκληροῦ ἀγῶνος τοῦ οἰκογενειάρχου καὶ πλήρη γνώσιν τῆς ἀποστολῆς του ὡς ἀτόμου ἐν τῇ κοινωνίᾳ. Φυσικὰ πλάϊ στὸν ἰδανικὸν αὐτὸν σύζυγο πρέπει νὰ ὑπάρχῃ καὶ μιὰ ἀνταξία σύζυγος διὰ νὰ τὸν βοηθῆ καὶ νὰ τὸν ξεκουράσῃ μὲ τὴν ἀγάπη τῆς καὶ τὴν ἀφοσίωσί τῆς».

Ἡ δις ΧΡΙΣΤΙΝΑ ΜΠ. (Ἀθήνα), θεωρεῖ καὶ αὐτὴ ὅτι στὴν πραγματικότητά δὲν μπορεῖ νὰ ὑπάρξῃ ἰδανικὸς σύζυγος, ἀλλὰ μόνο στὴν φαντασία τῶν κοριτσιῶν πού, πρὶν παντρευθοῦν, πλάθουν διαρκῶς ὄνειρα γύρω ἀπ' τὸν μέλλοντα σύζυγόν τους, ἀπὸ τὰ ὅποια ὅμως, ἀργὰ ἢ γρήγορα, πάντοτε ἀπογοητεύονται.

Ἡ «ΦΙΛΗ Τ.» (Βόλος), μᾶς ἀπαντᾶ: «Ἀγαπημένο μου «Μπουκέτο», τὰ πλούτη δὲν με συγκινοῦν, οὔτε νοσταλγῶ τὶς ἐφήμερες δόξες. Θέλω ἕνα σύζυγο πού νὰ με νοιώθῃ γιὰ νᾶνε ὁ πόνος μας καὶ ἡ χαρὰ μας μία. Θέλω ἕναν τέλειον οἰκογενειάρχη, γιὰτι αὐτὸς μόνο θὰ μπορέσῃ νὰ μὲ κἀνῃ πραγματικὰ εὐτυχισμένη καὶ αὐτὸς, ἀγαπημένο μου «Μπουκέτο», θὰ εἶνε γιὰ μένα ὁ ἰδανικὸς σύζυγος».

Ἀπαντήσεις ἐπὶ τῆς μεγάλης ἐρεύνης μας τοῦ «Ἰδανικοῦ Συζύγου» μᾶς ἀπέστειλαν ἐπίσης:

Ἡ δις «ΛΟΥΘ» (Πειραιεύς), ἡ δις Ε. Κ. (Ἀλεξανδρούπολις), ἡ δις ΕΛΕΝΗ ΦΟΥΡΑΚΗ (Χανιά - Κρήτης), ἡ δις «ΕΥΤΕΡΠΗ» (Μυτιλήνη), ἡ δις ΛΟΥΛΑ (Μυτιλήνη), ἡ δις Φ. Φ. Π. (Δράμα), ἡ δις Ε. Α. (Λοκρὶς), ἡ «ΕΛΕΥΘΕΡΗ ΚΑΡΔΙΑ», ἡ δις «ΑΝΝΟΥΛΑ» (Κομοτινή), ἡ δις ΛΟΡΕΤΤΑ Λ. (Ἡράκλειον - Κρήτης), ἡ δις ΜΗΤΣΑ ΑΝΑΓΝΩΣΤΙΔΟΥ (Θεσσαλονίκη), ἡ δις «ΦΤΩΧΗ ΚΑΡΔΙΑ» (Λαμία), ἡ δις Ε. Π. Σ. (Θεσσαλονίκη), ἡ δις Κ. Ν...ΔΟΥ (Λεμεσὸς - Κύπρου), ἡ δις ΜΑΡΙΑ Κ. Θ. (Σύρος), ἡ δις Ζ. Π. ἡ δις ΣΤΕΛΛΑ Μ. (Ξάνθη), ἡ δις ΝΙΝΑ ΝΙΚΟΛΑΪ-

ΔΟΥ (Πατήσια), ἡ δις Κ. Γ. Μ. (Κάτω Πατήσια), ἡ δις Σ. Π. Κ. (Ἀθήναι), ἡ δις ΡΙΤΤΑ ΠΑΠΑΖΟΓΛΟΥ, ἡ δις «ΟΡΙΑΤΤΑ» (Ναύπλιον), ἡ δις ΜΑΙΡΗ Κ. ΟΡΦΑΝΙΔΟΥ (Καστοριά), ἡ δις «ΥΑΚΥΝΘΟΣ» (Καθάλλα), ἡ δις Α. Β. Χ. (Δερβένιον), ἡ δις ΛΕΛΑ ΣΤΑΘΟΠΟΥΛΟΥ (Βοτανικός), ἡ δις ΕΛΛΗ Α. (Σέρραι), ἡ δις ΕΛΕΝΗ ΖΑΝΙΔΟΥ (Ρέθυμνον - Κρήτης), ἡ δις «ΛΙΛΙΑΝ Θ.» (Παγκράτι-Ἀθήναι), ἡ δις ΧΡΥΣΑΝΘΗ ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΥ (Δαμαλᾶς - Τροιζηνίας), ἡ δις «ΡΙΡΗ-ΡΙΡΗ» (Συνοικισμὸς Ρήγα Φεραίου Δ. 7 Θεσσαλονίκη), ἡ δις «ΒΙΒΗ» (Ντιρεντάουα - Ἀθησυνία), ἡ δις «ΜΙΚΡΗ ΝΟΙΚΟΚΥΡΑ» (Σάμος - Βαθῶ), ἡ δις ΙΦΗ ΤΟΓΙΑ (Καστοριά), ἡ δις «ΜΑΤΩΜΕΝΗ ΚΑΡΔΙΑ» (Θεσσαλονίκη), ἡ δις «ΕΛ. ΚΑ» (Ν. Φάληφον), ἡ δις «ΒΑΛΤΕΡΕΖΑ», ἡ δις ΕΛΕΝΗ Κ., ἡ δις ΚΑΪΤΗ Σ. (Σπάρτη), ἡ δις ΜΑΡΙΑ Π. (Πειραιεύς), ἡ δις ΑΝΝΟΥΛΑ (Κεφαλληνία), ἡ δις Σ. Η. (Ἰσμαηλία - Αἰγύπτου), ἡ δις Ε. Μ., ἡ δις «HER-GOR» (Πολίχνη-Μεσσηνίας), ἡ δις ΧΡΥΣΑΝΘΗ Γ. ΣΤΑΜΑΤΙΟΥ (Ἀθήναι), ἡ δις «ΚΑΡΜΕΝ - ΣΥΛΒΑ» (Λάρισα), ἡ δις ΜΑΙΡΗ (Πόρτ-Σάϊδ), ἡ δις ΔΗΜΗΤΡΑ Τ. (Ἀθήναι), ἡ δις «ΕΤΝΑ 133» (Ἀγ. Σάββας), ἡ δις Ν. Γ. Κ. (Πάτρα), ἡ δις «SIGNORA MARIA» (Ἀγ. Νικόλαος - Κρήτης), ἡ δις ΧΡΥΣ. ΠΑΠ. (Πάτρα), ἡ δις ΕΛΕΝΗ ΠΡΑΓΜΑΤΕΥΤΗ (Ἄρτα), ἡ δις «ΑΦΡΟΣΤΕΦΑΝΩΜΕΝΟ ΚΥΜΑ», ἡ δις ΑΡΙΣΤΕΑ ΔΕΛΟΥΔΗ (Ἀθήναι), ἡ δις ΕΛΦΡΙΔΑ Κ. ΣΑΡΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ (Ἀθήναι), ἡ δις «ΜΙΑ ΕΙΛΙΚΡΙΝΗΣ» (Τρίκαλα - Θεσσαλίας).

ΣΤΟ ΠΡΟΣΕΧΕΣ: Τὸ τέλος.